अवृणीतवृतवत्यः ॥२६॥ सर्वात्मभावः एकांतभक्तिः अधिकृतः प्राप्तःभगवत्प्रेमसुखप्रदर्शनेनममैवमहाननुग्रहःकृतइति ॥२७॥ भर्त्तुःकृष्णस्यरहस्करःरहस्यकार्यकर्त्ता ॥ २८ ॥ भवतीनांमेमयासहवियोगोनास्ति कुतःसर्वात्मनासर्वस्योपादानकारणेन अतएवसर्वेषुमनआदिकार्येषुअहमनुगतत्त्वेनस्थितइतिसदृष्टांतमाह यथेति भूतेषुचराचरेषुमहाभूतानिवाय्वाग्निःवायुसहितोऽग्निःवायुश्चाग्निश्चेत्यर्थः ॥ २९ ॥ तथाऽहंचेति मनआदीनिकार्याणिगुणाःकारणंतेषामाश्रयत्वेनानुगतइत्यर्थः ननुकारणत्वेचसर्वानुगतत्वेचकार्यकारणभेदःस्यादतआह आत्मन्येवेति ननुनित्यसिद्धस्यकुतःसृष्ट्यादिरूपताअतआह भूतेंद्रियगुणात्मना बुद्धींद्रियगुणाश्रयइतिवापाठः तद्रूपेणआश्रयइति ॥ ३० ॥ तदेवाह आत्ममायाऽनुभावेने

दिष्ट्यापुत्रान्पतीन्देहान्स्वजनान्भवनानिच ॥ हित्वाऽवृणीतयूयंयत्कृष्णाख्यंपुरुषंपरम् ॥ २६ ॥ सर्वात्मभावोऽधिकृतोभवतीनामधोऽक्षजे ॥ विरहेणमहाभागामहान्मेऽनुग्रहःकृतः ॥ २७ ॥ श्रूयतांप्रियसंदेशोभवतीनांसुखावहः ॥ यमादायागतोभद्राअहंभर्तूरहस्करः ॥ २८ ॥ श्रीभगवानुवाच भवतीनांवियोगोमेनहिसर्वात्मनाक्वचित् ॥ यथाभूतानिभूतेषुखंवाय्वग्निर्जलंमही ॥ २९ ॥ तथाहंचमनःप्राणभूतेंद्रियगुणात्मना ॥ आत्मन्येवात्मनात्मानंसृजेहन्म्यनुपालये ॥ ३० ॥ आत्ममायाऽनुभावेनभूतेंद्रियगुणात्मना ॥ ३१ ॥ आत्माज्ञानमयःशुद्धोव्यतिरिक्तोगुणान्वयः ॥ सुषुप्तिस्वप्नजाग्रद्भिर्मायावृत्तिभिरीयते ॥ ३२ ॥ येनेंद्रियार्थान्ध्यायेतमृषास्वप्नवदुत्थितः ॥ तन्निरुंध्यादिंद्रियाणिविनिद्रःप्रत्यपद्यत ॥ ३३ ॥

ति ॥३१॥ नन्वात्मनोभूतादिरूपत्वेतद्दोषप्रसंगःस्यात्तत्राह आत्मेति आत्मातुशुद्धः कुतःअगुणान्वयः नगुणेष्वन्वेतिइतितथा तत्कुतः व्यतिरिक्तः तदपिकुतः ज्ञानमयः ज्ञानस्वरूपः नन्वहंप्रत्ययेस्वसंवेद्यमेवात्मनोनानावस्थावत्त्वमिति कुतःशुद्धतेतितत्राह सुषुप्तीति मायाकार्यमनोवृत्तिभिर्विश्वतैजसप्राज्ञरूपेणप्रतीयते नस्वतइत्यर्थः ॥ ३२ ॥ कुतःमनोनिरोधेतदभावादितिव्यतिरेकंदर्शयितुंमनोनिरोधंविधत्तेयेनेति उत्थितःपुमान्यथामिथ्याभूतमेवस्वप्नंध्यायति एवंबाधितानपिइंद्रियार्थान्शब्दादीन्येनमनसाध्यायेत चिंतयेत् ध्यायंश्चयेनेंद्रियाणिप्रत्यपद्यतप्राप तन्मनःविनिद्रः अनलसःसन्निरुंध्यात् नियच्छेदिति ॥ ३३ ॥